

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІНСТИТУТ ПРАВА, ЕКОНОМІКИ ТА МІЖНАРОДНИХ ВІДНОСИН
Кафедра кримінального права, процесу та криміналістики

 «ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор, проф.
К.В. Громовенко
« 02 » 09 2021 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«ДЕРЖАВНА ТАЄМНИЦЯ»

Галузь 26- Цивільна безпека
(шифр і назва напряму підготовки)

Спеціальності 262- Правоохоронна діяльність
(шифр і назва спеціальності)

Назви освітньо-наукових програм: Правоохоронна діяльність

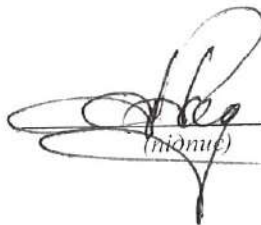
Інститут права, економіки та міжнародних відносин
(назва інституту, факультету)

Рівень вищої освіти: перший (бакалаврський)

Робоча програма навчальної дисципліни «Державна таємниця» для здобувачів наукового ступеня бакалавра за спеціальністю 262 – Правоохоронна діяльність. 26 с.

Розробник:

Подобний О. О., доктор юридичних наук, професор, завідувач кафедри кримінального права, процесу та криміналістики Міжнародного гуманітарного університету.

(підпис)

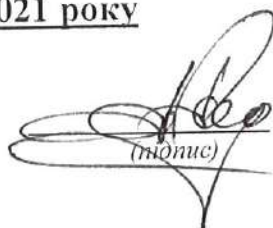
/ Подобний О. О. /
(прізвище та ініціали)

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри кримінального права, процесу та криміналістики

Протокол № 1 від «20» серпня 2021 року

Завідувач кафедри
д.ю.н., професор

«20» серпня 2021 р.

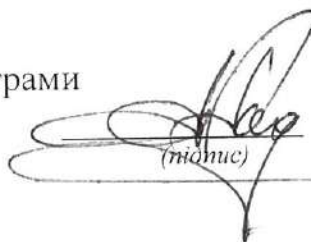

(підпис)

/ Подобний О. О. /
(прізвище та ініціали)

Гарант освітньо-професійної програми
д.ю.н., професор.

«30» серпня 2021 р.

(підпис)

/ Подобний О. О. /
(прізвище та ініціали)

Схвалено Вченою радою Міжнародного гуманітарного університету
Протокол № 1 від «31» серпня 2021 року

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-професійний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 6	Галузь знань 26 - Цивільна безпека (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність 262- Правоохоронна діяльність	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		1-й	1-й
Загальна кількість годин – 120		Семестр	
		2-й	2-й
Тижневих годин - для денної форми навчання: аудиторних – 1 самостійної роботи –6 - для заочної форми навчання: аудиторних – 0.4 самостійної роботи –8	Освітньо-кваліфікаційний рівень: перший (бакалаврський)	Лекції	
		14 год.	6 год.
		Практичні, семінарські	
		14 год.	6 год.
		Лабораторні	
		немає	немає
		Самостійна робота	
		92 год.	108 год.
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: залік			

Всі громадяни, що приходять на службу в правоохоронні органи України, приймають присягу, в якій клянуться суворо берегти державну таємницю.

Прояв пильності, уміння берегти державну таємницю для працівників правоохоронних органів є юридичним обов'язком, найважливішою фаховою якістю, необхідним для успішного виконання покладених на них завдань. У процесі здійснення своєї діяльності працівники правоохоронних органів одержують інформацію, що належить до державної таємниці.

Розголошення таких відомостей, а також відомостей про заплановані і проведені в правоохоронних органах заходах щодо боротьби зі злочинністю значно знижують її ефективність.

Водночас, в правоохоронних органах мають місце серйозні вади у забезпеченні державної таємниці. Грубі порушення вимог режиму секретності і конституції, факти втрати секретних документів і розголошення службової таємниці у процесі підготовки і користування документами оперативно-облікового характеру.

З огляду на важливість збереження державної таємниці в роботі правоохоронних органів у системі службової підготовки вводиться курс «Державна таємниця», що передбачає вивчення відомостей, які складають державну таємницю, порядок забезпечення режиму секретності.

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

У процесі реалізації програми дисципліни «Державна таємниця» формуються наступні компетентності із передбачених освітньо-професійною програмою:

Інтегральна компетентність

Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері правоохоронної діяльності або у процесі навчання, що передбачає застосування певних теорій та методів правоохоронної діяльності і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності

ЗК1. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК2. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК4. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК5. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК7. Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК8. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК10. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Спеціальні (фахові) компетентності

СК2. Здатність організовувати нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері правоохоронної діяльності.

СК3. Здатність професійно оперувати категоріально-понятійним апаратом права і правоохоронної діяльності.

СК4. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань та навичок у професійній діяльності.

СК5. Здатність самостійно збирати та критично опрацьовувати, аналізувати та узагальнювати правову інформацію з різних джерел.

СК6. Здатність аналізувати та систематизувати одержані результати, формулювати аргументовані висновки та рекомендації.

СК13. Здатність забезпечувати охорону об'єктів державної власності, державну охорону органів державної влади України та безпеку взятих під захист осіб, охорону фізичних осіб та об'єктів приватної і комунальної власності.

СК14. Здатність до використання технічних приладів та спеціальних засобів, інформаційно-пошукових систем та баз даних.

СК15. Здатність до застосування спеціальної техніки, спеціальних, оперативних та оперативно-технічних засобів, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

СК18. Здатність забезпечувати кібербезпеку, економічну та інформаційну безпеку держави, об'єктів критичної інфраструктури.

СК19. Здатність забезпечувати охорону державної таємниці та працювати з носіями інформації з обмеженим доступом.

Навчальна дисципліна «Державна таємниця» забезпечує досягнення

програмних результатів навчання (РН), передбачених освітньою програмою:

РН3. Збирати необхідну інформацію з різних джерел, аналізувати і оцінювати її.

РН4. Формулювати і перевіряти гіпотези, аргументувати висновки.

РН8. Здійснювати пошук інформації у доступних джерелах для повного та всебічного встановлення необхідних обставин.

РН9. Користуватись державною системою урядового зв'язку, Національною системою конфіденційного зв'язку, формування та реалізації державної політики у сферах кіберзахисту критичної інформаційної інфраструктури, державних інформаційних ресурсів та інформації, криптографічного та технічного захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України, поштового зв'язку спеціального призначення, урядового фельд'єгерського зв'язку.

РН18. Застосовувати штатне озброєння підрозділу (вогнепальну зброю, спеціальні засоби, засоби фізичної сили); інформаційні системи, інформаційні технології, технології захисту даних, методи обробки, накопичення та оцінювання інформації, інформаційно-аналітичної роботи, бази даних (в тому числі міжвідомчі та міжнародні), оперативні та оперативно-технічні засоби, здійснення оперативно-розшукової діяльності.

РН21. Організовувати заходи щодо режиму секретності та захисту інформації.

Очікувані результати навчання (компетентності освітньої складової)

Основна мета вивчення курсу «Державна таємниця» – ознайомити студентів з вимогами нормативних документів, що регламентують дотримання державної таємниці, напрацювання умінь і навичок, необхідних для роботи із секретними документами.

Вивчення спецкурсу зосереджено на вирішенні наступних **завдань**:

- визначення предмету, мети, завдань, правової основи та системи курсу «Державна таємниця»;
- формулювання поняття та значення термінів «Державна таємниця», «Віднесення інформації до державної таємниці», «Ступінь секретності», «Гриф секретності», «Секретна інформація», «Матеріальні носії секретної інформації», «Засекречування матеріальних носіїв інформації», «Розсекречування матеріальних носіїв інформації», «Допуск до державної таємниці», «Доступ до державної таємниці», «Звід відомостей, що ставлять державну таємницю», «Охорона державної таємниці»;
- класифікування видів інформації, яка може бути віднесена до державної таємниці;
- визначення форм допуску до державної таємниці та особливості діяльності режимно-секретних підрозділів по наданню допуску до державної таємниці;
- визначення порядку надання, відміни допуску до державної таємниці, призупинення його дії;

- класифікування обов'язків і обмежень працівників, допущених до роботи з державною таємницею;
- вивчення порядку ведення секретного діловодства та основних правил складання й оформлення таємних документів;
- ознайомлення з правилами поведіння з секретними документами;
- дослідження особливостей забезпечення режиму секретності в різних підприємствах, установах та організаціях.

Курс передбачає закріплення у студентів володіння теоретичними знаннями і професійними навичками по обраній спеціалізації; організаторські здібності, володіння правилами поведіння з секретними документами.

Після вивчення дисципліни студенти повинні **знати:**

- визначення предмету, мети, завдань, правової основи та системи курсу «Державна таємниця»;
- поняття та значення термінів «Державна таємниця», «Віднесення інформації до державної таємниці», «Ступінь секретності», «Гриф секретності», «Секретна інформація», «Матеріальні носії секретної інформації», «Засекречування матеріальних носіїв інформації», «Розсекречування матеріальних носіїв інформації», «Допуск до державної таємниці», «Доступ до державної таємниці», «Звід відомостей, що ставлять державну таємницю», «Охорона державної таємниці»;
- види інформації, яка може бути віднесена до державної таємниці;
- форми допуску до державної таємниці та особливості діяльності режимно-таємних підрозділів по наданню допуску до державної таємниці;
- порядок надання, відміни допуску до державної таємниці, призупинення його дії;
- обов'язки і обмеження працівників, допущених до роботи з державною таємницею;
- порядок ведення секретного діловодства та основні правила складання й оформлення таємних документів;
- правила поведіння з секретними документами;
- особливості забезпечення режиму секретності на підприємствах в установах та організаціях.

вміти:

- вести секретне діловодство;
- складати й оформляти секретні документи;
- зберігати та знищувати секретні документи.

3. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТЕМА 1. ПРАВОВА ОСНОВА ТА ВИДИ ІНФОРМАЦІЇ З ОБМЕЖЕНИМ ДОСТУПОМ

1. Різні підходи до вивчення категорії «інформація»: семантичний, історичний, правовий.
2. Ознаки таємної інформації. Поняття таємниці.
3. Вимоги віднесення інформації до таємної. Перелік відомостей, що не можуть бути віднесені до інформації з обмеженим доступом.
4. Види інформації з обмеженим доступом.
5. Правове регулювання інформації з обмеженим доступом.

ТЕМА 2. ПОНЯТТЯ, ЗНАЧЕННЯ І ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

1. Поняття та значення державної таємниці.
2. Віднесення інформації до державної таємниці.
3. Звід відомостей, що становлять державну таємницю.
4. Здійснення права власності на секретну інформацію.
5. Фінансування витрат на здійснення діяльності, пов'язаної з державною таємницею.
6. Інформація у сфері оборони, що належить до державної таємниці.
7. Інформація у сфері економіки, науки і техніки, що належить до державної таємниці.
8. Інформація у сфері зовнішніх відносин, що належить до державної таємниці.
9. Інформація у сфері державної безпеки та охорони правопорядку, що належить до державної таємниці.
10. Інформація, що не належить до державної таємниці.
11. Визначення поняття «державний експерт з питань таємниць».
12. Обов'язки державного експерта з питань таємниць.
13. Права державного експерта з питань таємниць.
14. Строк, упродовж якого діє рішення про віднесення інформації до державної таємниці.
15. Допуск до державної таємниці.
16. Контроль за забезпеченням охорони державної таємниці.
17. Відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю.

ТЕМА 3. ПОРЯДОК ВІДНЕСЕННЯ ІНФОРМАЦІЇ ДО ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ, ЗАСЕКРЕЧУВАННЯ ТА РОЗСЕКРЕЧУВАННЯ ЇЇ МАТЕРІАЛЬНИХ НОСІЇВ

1. Функції, права та обов'язки державного експерта з питань таємниць.
2. Порядок віднесення інформації до державної таємниці.
3. Зміст рішення державного експерта з питань таємниць.
4. Звод відомостей, що становлять державну таємницю.
5. Галузеві або відомчі розгорнуті переліки відомостей, що становлять державну таємницю.
6. Розгорнуті переліки відомостей, що становлять державну таємницю.
7. Строк дії рішення про віднесення інформації до державної таємниці.
8. Зміна ступеня секретності інформації та скасування рішення про віднесення її до державної таємниці.
9. Засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації.
10. Строк засекречування матеріальних носіїв інформації.
11. Оскарження рішення щодо засекречування матеріальних носіїв інформації.

ТЕМА 4.

ОСНОВНІ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАХОДИ ЩОДО ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ

1. Алгоритм основних організаційно-правових заходів щодо охорони державної таємниці.
2. Єдині вимоги до матеріальних носіїв секретної інформації.
4. Дозвільний порядок провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, та режим секретності.
5. Функції та компетенція режимно-секретних органів.
6. Форми і терміни допуску громадян до державної таємниці.
7. Процедура надання допуску громадян до державної таємниці.
8. Відмова у наданні допуску до державної таємниці.
9. Перевірка громадян у зв'язку з допуском їх до державної таємниці.
10. Оскарження громадянином відмови у наданні допуску до державної таємниці.
11. Переоформлення допуску до державної таємниці, підвищення або зниження його форми та скасування.
12. Доступ громадян до державної таємниці.
13. Обов'язки громадянина щодо збереження державної таємниці.
14. Обмеження прав у зв'язку з допуском та доступом до державної таємниці.
15. Компенсація громадянам у зв'язку з виконанням робіт, які передбачають доступ до державної таємниці.
16. Обмеження на оприлюднення секретної інформації.

17. Обмеження щодо передачі державної таємниці іноземній державі чи міжнародній організації.

18. Обмеження, пов'язані з державною таємницею, щодо перебування і діяльності в Україні іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб, а також розташування та переміщення об'єктів і технічних засобів, що їм належать.

19. Особливості здійснення державними органами їх функцій щодо державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, що провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею.

ТЕМА 5. СИСТЕМА ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ В УКРАЇНІ

1. Охорона державної таємниці як складова національної безпеки України.

2. Поняття системи охорони державної таємниці.

3. Органи державного управління як елемент системи охорони державної таємниці.

4. Підсистема забезпечення та контролю як елемент системи охорони державної таємниці.

5. Інформаційна підсистема як елемент системи охорони державної таємниці.

6. Інженерно-технічні та криптографічні заходи охорони державної таємниці.

7. Оперативно-розшукові заходи щодо охорони державної таємниці.

ТЕМА 6

СУТНІСТЬ ТА ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ СЛУЖБОВОЇ І СЛІДЧОЇ ТАЄМНИЦІ

1. Заходи протидії розслідуванню з боку організованих злочинних угруповань.

2. Категорії інформації, що становлять інтерес для організованих злочинних угруповань із службової та слідчої сфери діяльності правоохоронців.

3. Поняття, зміст та правова регламентація категорії «слідча таємниця».

4. Поняття, зміст та правова регламентація категорії «службова таємниця».

ТЕМА 7.

ДЕРЖАВНА ТАЄМНИЦЯ У СФЕРІ ОПЕРАТИВНО-РОЗШУКОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА КРИМІНАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

1. Державна таємниця у сфері державної безпеки та охорони

правопорядку.

2. Державна таємниця у сфері оперативно-розшукової діяльності.
3. Державна таємниця у сфері кримінального процесу.
4. Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії.
5. Порядок засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		лекц.	прак	лаб	інд	сам. роб.		лекц	прак	лаб	інд	сам. роб.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Тема 1. Правова основа та види інформації з обмеженим доступом	14	2	2			12	19	2	2			2
Тема 2. Поняття, значення і правове регулювання державної таємниці	14	2	2			12	19	2	2			2
Тема 3. Порядок віднесення інформації до державної таємниці, засекречування та розсекречування її матеріальних носіїв	14	2	2			12	19	2	2			4
Тема 4. Основні організаційно-правові заходи щодо охорони державної таємниці	14	2	2			12	25	-	-			25
Тема 5. Система охорони державної таємниці в Україні	14	2	2			12	25	-	-			25
Тема 6. Сутність та правове регулювання службової і слідчої таємниці	14	2	2			12	25	-	-			25
Тема 7. Державна таємниця у сфері оперативно-розшукової діяльності та кримінального процесу	14	2	2			20	25	-	-			25
Усього годин	120	14	14			92	120	6	6			108

5. ТЕМИ СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Правова основа та види інформації з обмеженим доступом 1. Різні підходи до вивчення категорії «інформація»: семантичний, історичний, правовий. 2. Ознаки таємної інформації. Поняття таємниці. 3. Вимоги віднесення інформації до таємної. Перелік відомостей, що не можуть бути віднесені до інформації з обмеженим доступом. 4. Види інформації з обмеженим доступом.	2 / 2
2	Тема 2. Поняття, значення і правове регулювання державної таємниці 1. Поняття та значення державної таємниці. 2. Віднесення інформації до державної таємниці. 3. Інформація у сфері оборони, що належить до державної таємниці. 4. Інформація у сфері економіки, науки і техніки, що належить до державної таємниці.	2 / 2

	<p>5. Інформація у сфері зовнішніх відносин, що належить до державної таємниці.</p> <p>6. Інформація у сфері державної безпеки та охорони правопорядку, що належить до державної таємниці.</p> <p>7. Інформація, що не належить до державної таємниці.</p> <p>8. Строк, упродовж якого діє рішення про віднесення інформації до державної таємниці.</p> <p>9. Допуск до державної таємниці.</p> <p>10. Контроль за забезпеченням охорони державної таємниці.</p>	
3	<p>Тема 3. Порядок віднесення інформації до державної таємниці, засекречування та розсекречування її матеріальних носіїв</p> <p>1. Порядок віднесення інформації до державної таємниці.</p> <p>2. Зміст рішення державного експерта з питань таємниць.</p> <p>3. Звод відомостей, що становлять державну таємницю.</p> <p>4. Строк дії рішення про віднесення інформації до державної таємниці.</p> <p>5. Зміна ступеня секретності інформації та скасування рішення про віднесення її до державної таємниці.</p> <p>6. Засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації.</p> <p>7. Строк засекречування матеріальних носіїв інформації.</p>	2 / 2
4	<p>Тема 4. Основні організаційно-правові заходи щодо охорони державної таємниці</p> <p>1. Алгоритм основних організаційно-правових заходів щодо охорони державної таємниці.</p> <p>2. Єдині вимоги до матеріальних носіїв секретної інформації.</p> <p>3. Функції та компетенція режимно-секретних органів.</p> <p>4. Форми і терміни допуску громадян до державної таємниці.</p> <p>5. Процедура надання допуску громадян до державної таємниці.</p> <p>6. Переоформлення допуску до державної таємниці, підвищення або зниження його форми та скасування.</p> <p>7. Доступ громадян до державної таємниці.</p> <p>8. Обов'язки громадянина щодо збереження державної таємниці.</p> <p>9. Обмеження прав у зв'язку з допуском та доступом до державної таємниці.</p> <p>10. Обмеження на оприлюднення секретної інформації.</p> <p>11. Обмеження щодо передачі державної таємниці іноземній державі чи міжнародній організації.</p> <p>12. Обмеження, пов'язані з державною таємницею, щодо перебування і діяльності в Україні іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб, а також розташування та переміщення об'єктів і технічних засобів, що їм належать.</p>	2 / -
5	<p>Тема 5. Система охорони державної таємниці в Україні</p> <p>1. Поняття системи охорони державної таємниці.</p> <p>2. Органи державного управління як елемент системи охорони державної таємниці.</p> <p>3. Підсистема забезпечення та контролю як елемент системи охорони державної таємниці.</p> <p>4. Інформаційна підсистема як елемент системи охорони державної таємниці.</p>	2 / -
6	<p>Тема 6. Сутність та правове регулювання службової і слідчої таємниці</p> <p>1. Поняття, зміст та правова регламентація категорії «слідча таємниця».</p> <p>2. Поняття, зміст та правова регламентація категорії «службова таємниця».</p>	2 / -
7	<p>Тема 7. Державна таємниця у сфері оперативно-розшукової діяльності та кримінального процесу</p> <p>1. Державна таємниця у сфері державної безпеки та охорони правопорядку.</p> <p>2. Державна таємниця у сфері оперативно-розшукової діяльності.</p> <p>3. Державна таємниця у сфері кримінального процесу.</p>	2 / -

6. САМОСТІЙНА РОБОТА

Самостійна робота з дисципліни складається з опрацювання навчального матеріалу:

- опрацювання лекційного матеріалу;
- самостійне опрацювання окремих питань навчальної дисципліни;
- підготовка до семінарських занять;
- підготовка до підсумкового контролю.

Конспект із виконаним завданням подається викладачу на перевірку під час проведення відповідного семінарського заняття, або в інший, визначений викладачем час. Загальний підсумок самостійної роботи з вивчення курсу фіксується під час складення заліку.

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Правова основа та види інформації з обмеженим доступом 1. Правове регулювання інформації з обмеженим доступом у Конституції України. 2. Правове регулювання інформації з обмеженим доступом у кримінальному законодавстві. 3. Правове регулювання інформації з обмеженим доступом в адміністративному законодавстві.	12 / 2
2	Тема 2. Поняття, значення і правове регулювання державної таємниці 1. Здійснення права власності на секретну інформацію. 2. Фінансування витрат на здійснення діяльності, пов'язаної з державною таємницею. 3. Визначення поняття «державний експерт з питань таємниць». 4. Обов'язки державного експерта з питань таємниць. 5. Права державного експерта з питань таємниць. 6. Відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю.	12 / 2
3	Тема 3. Порядок віднесення інформації до державної таємниці, засекречування та розсекречування її матеріальних носіїв 1. Галузеві або відомчі розгорнуті переліки відомостей, що становлять державну таємницю. 2. Розгорнуті переліки відомостей, що становлять державну таємницю. 3. Оскарження рішення щодо засекречування матеріальних носіїв інформації.	12 / 4
4	Тема 4. Основні організаційно-правові заходи щодо охорони державної таємниці 1. Дозвільний порядок провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, та режим секретності. 2. Відмова у наданні допуску до державної таємниці. 3. Перевірка громадян у зв'язку з допуском їх до державної таємниці. 4. Оскарження громадянином відмови у наданні допуску до державної таємниці. 5. Компенсація громадянам у зв'язку з виконанням робіт, які передбачають доступ до державної таємниці. 6. Особливості здійснення державними органами їх функцій щодо державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, що провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею.	12 / 25
5	Тема 5. Система охорони державної таємниці в Україні 1. Охорона державної таємниці як складова національної безпеки України.	12 / 25

	2. Інженерно-технічні та криптографічні заходи охорони державної таємниці. 3. Оперативно-розшукові заходи щодо охорони державної таємниці.	
6	Тема 6. Сутність та правове регулювання службової і слідчої таємниці 1. Заходи протидії розслідуванню з боку організованих злочинних угруповань. 2. Категорії інформації, що становлять інтерес для організованих злочинних угруповань із службової та слідчої сфери діяльності правоохоронців.	12 / 25
7	Тема 7. Державна таємниця у сфері оперативно-розшукової діяльності та кримінального процесу 1. Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії. 2. Порядок засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій.	20 / 25

7. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ

Індивідуальне завдання з навчальної дисципліни є формою самостійної обов'язкової роботи здобувача і виконується у вигляді реферативної роботи.

Реферат повинен мати титульний лист, вступ, основні розділи (2–4), висновки, список використаних джерел. Цитати, фактичні і статистичні матеріали, наведені в тексті, обов'язково мають супроводжуватися посиланнями на використані джерела.

При написанні реферату слід дотримуватися наступних вимог:

1. Обов'язковою умовою написання реферату є план, що складається не менше, ніж з 3-х пунктів, а також вступ та висновки, які повинні виражати власне ставлення студента до обраної теми.

2. Робота має мати обсяг не менш 10-ти друкованих сторінок тексту

3. Друкування тексту - за допомогою комп'ютера здійснюється через 1,5 міжрядкових інтервали, 14 кегль, шрифт Times New Roman. Поля: зліва - 30 мм; праворуч - 10-15 мм; вгорі і знизу - 20 мм.

Теми рефератів

1. Правове регулювання інформації з обмеженим доступом у Конституції України.

2. Правове регулювання інформації з обмеженим доступом у кримінальному законодавстві.

3. Правове регулювання інформації з обмеженим доступом в адміністративному законодавстві.

4. Здійснення права власності на секретну інформацію.

5. Фінансування витрат на здійснення діяльності, пов'язаної з державною таємницею.

6. Визначення поняття «державний експерт з питань таємниць».

7. Обов'язки державного експерта з питань таємниць.

8. Права державного експерта з питань таємниць.

9. Відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю.

10. Галузеві або відомчі розгорнуті переліки відомостей, що становлять державну таємницю.

11. Розгорнуті переліки відомостей, що становлять державну таємницю.

12. Оскарження рішення щодо засекречування матеріальних носіїв інформації.

13. Дозвільний порядок провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, та режим секретності.

14. Відмова у наданні допуску до державної таємниці.

15. Перевірка громадян у зв'язку з допуском їх до державної таємниці.

16. Оскарження громадянином відмови у наданні допуску до державної таємниці.

17. Компенсація громадянам у зв'язку з виконанням робіт, які передбачають доступ до державної таємниці.

18. Особливості здійснення державними органами їх функцій щодо державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, що провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею.

19. Охорона державної таємниці як складова національної безпеки України.

20. Інженерно-технічні та криптографічні заходи охорони державної таємниці.

21. Оперативно-розшукові заходи щодо охорони державної таємниці.

22. Заходи протидії розслідуванню з боку організованих злочинних угруповань.

23. Категорії інформації, що становлять інтерес для організованих злочинних угруповань із службової та слідчої сфери діяльності правоохоронців.

24. Загальні положення про негласні слідчі (розшукові) дії.

25. Порядок засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

8. МЕТОДИ КОНТРОЛЮ

Система оцінювання та вимоги

Контроль знань і умінь здобувачів (поточний і підсумковий) з дисципліни «Державна таємниця» здійснюється відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Міжнародному гуманітарному університеті» та «Положення про порядок оцінювання результатів навчальної діяльності здобувачів передвищої та вищої освіти». Рейтинг здобувача із засвоєння дисципліни визначається за 100 бальною шкалою.

Види контролю: поточний, підсумковий.

Методи контролю: спостереження за навчальною діяльністю здобувачів, усне опитування, письмовий контроль.

Форма контролю: залік.

Форма контролю: залік.

Критерії оцінювання. Еквівалент оцінки в балах для кожної окремої теми може бути різний, загальну суму балів за тему визначено в навчально-методичній карті. Розподіл балів між видами занять (лекції, практичні заняття, самостійна робота) можливий шляхом спільного прийняття рішення викладача і студентів на першому занятті. Рівень знань оцінюється:

«зараховано» А - від 90 до 100 балів. Здобувач виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно знаходити та опрацьовувати необхідну інформацію, демонструє знання матеріалу, проводить узагальнення і висновки. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, під час яких давав вичерпні, обґрунтовані, теоретично і практично правильні відповіді, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

«зараховано» В - здобувач володіє знаннями матеріалу, але допускає незначні помилки у формуванні термінів, категорій, розрахунків, проте за допомогою викладача швидко орієнтується і знаходить правильні відповіді. Був присутній на лекціях та семінарських заняттях, має конспект з виконаними завданнями до самостійної роботи, презентував реферат (есе) за заданою тематикою, проявляє активність і творчість у науково-дослідній роботі;

«зараховано», С - від 74 до 81 балів. Здобувач відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, але дає недостатньо обґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, реферату та активність у науково-дослідній роботі;

«зараховано», D - від 64 до 73 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на середньому рівні, допускає помилки, серед яких є значна кількість суттєвих. При цьому враховується наявність конспекту з виконаними завданнями до самостійної роботи, рефератів (есе);

«зараховано» E - від 60 до 63 балів. Здобувач був присутній не на всіх лекціях та семінарських заняттях, володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні, на всі запитання дає необґрунтовані, невичерпні відповіді, допускає помилки, має неповний конспект з завданнями до самостійної роботи.

«не зараховано» FX – від 35 до 59 балів. Здобувач володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.

«не зараховано» F – від 0 до 34 балів. Здобувач не володіє навчальним матеріалом.

Підсумкова (загальна оцінка) курсу навчальної дисципліни є сумою рейтингових оцінок (балів), одержаних за окремі оцінювані форми навчальної діяльності: поточне та підсумкове тестування рівня засвоєння теоретичного матеріалу під час аудиторних занять та самостійної роботи (модульний контроль); оцінка (бали) за виконання практичних індивідуальних завдань.

дисципліни, яка виводиться як сума проміжних оцінок за усіма видами робіт, зазначені у таблиці нижче.

Виконання навчальних завдань і робота за дисципліною має відповідати вимогам «Положення про академічну доброчесність у Міжнародному гуманітарному університеті» (затверджене ректором наказом № 112 від 01.11.2018 року).

Навчальна дисципліна «Державна таємниця» викладається за кредитно-модульною системою організації навчального процесу (КМСОНП). Дана система запроваджується з метою удосконалення системи контролю якості знань студентів, сприяння формуванню системних та систематичних знань, ритмічної самостійної роботи впродовж семестру, підвищення об'єктивності оцінювання знань та адаптації до вимог, визначених Європейською системою залікових кредитів (ECTS).

Оцінювання знань здобувачів повинно сприяти реалізації низки завдань, зокрема:

- підвищення мотивації здобувачів до системного навчання впродовж семестру та навчального року, переорієнтація їх цілей з отримання позитивної оцінки на формування системних, стійких знань, умінь та навичок;
- відкритість контролю, яка базується на ознайомленні здобувачів на початку вивчення дисципліни переліком, формами та змістом контрольних завдань, критеріями та порядком їх оцінювання;
- розширення можливостей для всебічного розкриття здібностей здобувачів, розвитку їх творчого мислення, та підвищення ефективності навчального процесу.

У випадку відсутності здобувача на лекції або семінарському занятті він **зобов'язаний** відпрацювати пропущене заняття через усне опитування в поза аудиторний час (час консультацій викладача) або відпрацювати пропущене заняття протягом одного тижня з моменту його появи. Невідпрацьовані заняття вважаються незданими і за них не нараховується оцінка в балах. За 10 днів до початку сесії викладач припиняє приймати відпрацювання.

9. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ПОТОЧНОЇ, САМОСТІЙНОЇ ТА ІНДИВІДУАЛЬНОЇ РОБОТИ ЗДОБУВАЧІВ

<i>Денна форма навчання</i>			
Види роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
1. Обов'язкові			
Систематичність і активність роботи на семінарських (практичних) заняттях			
1.1. Підготовка до семінарських (практичних) занять	Відповідно до робочої програми та розкладу занять	Перевірка обсягу та якості засвоєного матеріалу під час семінарських (практичних) занять	40
Виконання модульних завдань			
1.2. Підготовка до модульного контролю знань	-//-	Перевірка правильності виконання модульних завдань	35
Виконання завдань для самостійного опрацювання			
1.3. Підготовка програмного матеріалу (тем, питань), що вносяться на самостійне вивчення	-//-	Розгляд відповідного матеріалу під час аудиторних занять або ІКР ¹ , перевірка конспектів навчальних текстів тощо	10
Разом балів за обов'язкові види РС			
II. Вибіркові			
Виконання індивідуальних завдань			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	5
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	5
2.3. Інші види індивідуальних завдань	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час аудиторних занять або ІКР	5

¹ Індивідуально-консультативна робота викладача зі студентами

<i>Разом балів за вибіркові види РС</i>			15
Всього балів за РС			100
<i>Заочна форма навчання</i>			
Види самостійної роботи	Планові терміни виконання	Форми контролю та звітності	Максимальна кількість балів
I. Обов'язкові			
<i>За виконання модульних (контрольних) завдань</i>			
1.1. Підготовка до модульного контролю знань	Відповідно до розкладу	Перевірка правильності виконання модульних завдань	70
Разом балів за обов'язкові види СРС			70
II. Вибіркові			
<i>Виконання індивідуальних завдань (за бажанням студента)</i>			
2.1. Підготовка реферату (есе) за заданою тематикою	Відповідно до графіку ІКР	Обговорення (захист) матеріалів реферату (есе) під час ІКР	10
2.2. Аналітичний (критичний) огляд наукових публікацій, судової практики тощо	-//-	Перевірка та обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	10
2.3. Інші види індивідуальних завдань	-//-	Обговорення результатів проведеної роботи під час ІКР	10
Разом балів за вибіркові види СРС			30
<i>Всього балів за РС</i>			100

Підсумковий контроль знань по даній дисципліні проводиться у формі *заліку (усні питання та письмове завдання)*. Питання, що включаються програми заліку є вузловими, узагальненими, комплексними, потребують творчого підходу при побудові відповіді та уміння синтезувати отриманні знання. Питання до заліку формуються в межах змісту програми дисципліни. Програми питання до студентів на початку навчального семестру. Підсумкове оцінювання знань студентів здійснюється з урахуванням результатів оцінювання поточної роботи в семестрі та результатів заліку за 100-бальною системою.

10. ПИТАННЯ ДЛЯ ПІДСУМКОВОГО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ

1. Семантичний підхід до визначення поняття «таємниця».
2. Значення терміну «конспірація».
3. Публічні і приватні сторони соціально-правового інституту таємниці.
4. Складові фактори поняття «таємниця».
5. Характерні ознаки поняття «таємниця».
6. Класифікація інформації з обмеженим доступом відповідно до положень Закону України «Про інформацію».
7. Умови обмеження доступу до інформації згідно Закону України «Про захист персональних даних».
8. Перелік відомостей, що не можуть бути віднесені до інформації з обмеженим доступом, відповідно до положень Законів України «Про інформацію» та «Про доступ до публічної інформації».
9. Категорії інформації, що належать до державної таємниці.
10. Види професійних таємниць згідно із положеннями Кримінального процесуального кодексу України.
11. Кримінально-правовий захист різних видів таємниць (приватного життя, професійної таємниці, комерційної і банківської таємниці, комп'ютерної інформації з обмеженим доступом, службової таємниці, державної таємниці).
12. Класифікація таємної інформації згідно із положеннями Закону України «Про захист персональних даних».
13. Визначення поняття «державна таємниця» відповідно до ст. 1 Закону України «Про державну таємницю».
14. Значення терміну «віднесення інформації до державної таємниці».
15. Значення терміну «Звід відомостей, що становлять державну таємницю».
16. Інформація у сфері оборони, що належить до державної таємниці.
17. Інформація у сфері економіки, науки і техніки, що належить до державної таємниці.
18. Інформація у сфері зовнішніх відносин, що належить до державної таємниці.
19. Інформація у сфері державної безпеки та охорони правопорядку, що належить до державної таємниці.
20. Визначення поняття «державний експерт з питань таємниць».
21. Обов'язки державного експерта з питань таємниць.
22. Права державного експерта з питань таємниць.
23. Строк, упродовж якого діє рішення про віднесення інформації до державної таємниці.
24. Допуск до державної таємниці.
25. Контроль за забезпеченням охорони державної таємниці.
26. Відповідальність за порушення законодавства про державну таємницю.
27. Порядок віднесення інформації до державної таємниці.
28. Зміст рішення державного експерта з питань таємниць.

29. Порядок формування Зводу відомостей, що становлять державну таємницю.
30. Строк дії рішення про віднесення інформації до державної таємниці.
31. Зміна ступеня секретності інформації та скасування рішення про віднесення її до державної таємниці.
32. Засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації.
33. Строк засекречування матеріальних носіїв інформації.
34. Оскарження рішення щодо засекречування матеріальних носіїв інформації.
35. Основні організаційно-правові заходи щодо охорони державної таємниці.
36. Єдині вимоги до матеріальних носіїв секретної інформації.
37. Дозвільний порядок провадження діяльності, пов'язаної з державною таємницею, та режим секретності.
38. Компетенція режимно-секретних органів.
39. Форми допуску громадян до державної таємниці і терміни їх дії.
40. Підстави відмови у наданні допуску до державної таємниці.
41. Порядок перевірки громадян у зв'язку з їх допуском до державної таємниці.
42. Оскарження громадянином відмови у наданні допуску до державної таємниці.
43. Переоформлення допуску до державної таємниці, підвищення або зниження його форми та скасування.
44. Доступ громадян до державної таємниці.
45. Обов'язки громадянина щодо збереження державної таємниці.
46. Обмеження прав у зв'язку з допуском та доступом до державної таємниці.
47. Компенсація громадянам у зв'язку з виконанням робіт, які передбачають доступ до державної таємниці.
48. Обмеження на оприлюднення секретної інформації.
49. Обмеження щодо передачі державної таємниці іноземній державі чи міжнародній організації.
50. Обмеження, пов'язані з державною таємницею, щодо перебування і діяльності в Україні іноземців, осіб без громадянства та іноземних юридичних осіб, а також розташування та переміщення об'єктів і технічних засобів, що їм належать.
51. Особливості здійснення державними органами їх функцій щодо державних органів, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, що провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею.
52. Технічний та криптографічний захисти секретної інформації.
53. Оперативно-розшукові заходи щодо охорони державної таємниці.
54. Система охорони державної таємниці в Україні.
55. Суб'єкти, що провадять діяльність, пов'язану з державною таємницею.
56. Зміст поняття «слідча таємниця».
57. Зміст поняття «службова таємниця».

58. Склад кримінального правопорушення за ст. 387 КК України «Розголошення даних оперативно-розшукової діяльності, досудового розслідування».

59. Склад кримінального правопорушення за ст. 328 КК «Розголошення державної таємниці».

60. Склад кримінального правопорушення за ст. 381 КК України «Розголошення відомостей про заходи безпеки щодо особи, взятої під захист».

61. Положення ст. 222 КПК України «Недопустимість розголошення відомостей досудового розслідування».

62. Відомості, що відповідно до ЗВДТ належать до сфери державної безпеки та охорони правопорядку.

63. Порядок засекречування та розсекречування матеріальних носіїв інформації щодо проведення негласних слідчих (розшукових) дій.

11. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Базова

1. Конституція України: Закон України від 28 червня 1996 р. № 254к/96-ВР / Верховна Рада України. *Відомості Верховної Ради України*. 1996. № 30. Ст. 141.
2. Кримінальний кодекс України: Закон України від 05. 04. 2001 р. № 2341-III / Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).
3. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 2213-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021)
4. Про Національну поліцію : закон України від 02. 07. 2015 р. № 580-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).
5. Про оперативно-розшукову діяльність: Закон України від 18 лютого 1992 року № 2135-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2135-12#Text> (дата звернення: 27.04.2021).
6. Про організаційно-правові основи боротьби з організованою злочинністю: Закон України від 30. 06. 1993 року №3341-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).
7. Про державний захист працівників суду і правоохоронних органів : Закон України від 23. 12. 1993 р. № 3781-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).
8. Про державну охорону органів державної влади та посадових осіб : Закон України від 04. 03. 1998 р. № 160/98-ВР / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).
9. Про державну таємницю : Закон України від 21. 01. 1994 р. № 3855-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).
10. Про забезпечення безпеки осіб, які беруть участь у кримінальному судочинстві : Закон України від 23 грудня 1993 р. № 3782-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).
11. Про інформацію : Закон України від 02. 10. 1992 р. № 2657-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).
12. Про контррозвідувальну діяльність : Закон України від 26. 12. 2002р. № 374-IV / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).
13. Про ратифікацію Конвенції Організації Об'єднаних Націй проти транснаціональної організованої злочинності та протоколів, що її доповнюють (Протоколу про попередження і припинення торгівлі людьми, особливо жінками і дітьми, і покарання за неї і Протоколу проти незаконного ввозу мігрантів по суші, морю і повітряю) : Закон України від 4 лютого 2004 року № 1433-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2004. № 19. Ст. 263.

14. Про розвідувальні органи України : Закон України від 22 березня 2001 р. № 2331-III / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).

15. Про службу безпеки України : Закон України від 25. 03. 1992 р. № 2229-XII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).

16. Про Прокуратуру : Закон України від 14. 10. 2014 р. № 1697-VII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua> (дата звернення: 27.04.2021).

17. Про Державну службу спеціального зв'язку та захисту інформації України: Закон України від 23 лютого 2006 року № 3475-IV. *Відомості Верховної Ради України*. 2006. № 30. Ст. 258.

18. Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах: Закон України від 5 липня 1994 року № 80/94-ВР / Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення: 20.06.2018).

19. Про захист персональних даних: Закон України від 1 червня 2010 року № 2297-VI в редакції Закону України від 19.10.2017 № 2168-VIII / Верховна Рада України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>

20. Про основні засади забезпечення кібербезпеки України: Закон України від 5 жовтня 2017 року № 2163-VIII / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2163-19>

21. Про Положення про технічний захист інформації в Україні: Указ Президента України від 27 вересня 1999 р. № 1229/99. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1229/99>

22. Про затвердження Зводу відомостей, що становлять державну таємницю: Наказ Служби безпеки України від 12.08.2005 № 440. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0902-05>

23. Про затвердження Інструкції про організацію проведення негласних слідчих (розшукових) дій та використання їх результатів у кримінальному провадженні: Наказ Генеральної прокуратура України, Міністерства внутрішніх справ України, Служби безпеки України, Адміністрації Державної прикордонної служби України, Міністерства фінансів України, Міністерства юстиції України від 16.11.2012 № 114/1042/516/1199/936/1687/5. URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/v0114900-12>.

24. Про затвердження Концепції технічного захисту інформації в Україні: Постанова Кабінету Міністрів України від 8 жовтня 1997 р. № 1126. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1126-97-%D0%BF>

25. Про затвердження Типової інструкції про порядок ведення обліку, зберігання, використання і знищення документів та інших матеріальних носіїв інформації, що містять службову інформацію: Постанова Кабінету Міністрів України від 19 жовтня 2016 р. № 736. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/736-2016-%D0%BF>

26. Логінова Н.І., Дробожур Р.Р. Правовий захист інформації: навчальний посібник. Одеса: Фенікс, 2015. 264 с.

27. Кириченко О.В., Зубач І.М., Новіков О.В., Білий А.В. Оперативно-розшукова діяльність та додержання державної таємниці в країнах СНД:

збірник законів про оперативно-розшукову діяльність та державну таємницю. Київ: Центр учбової літератури, 2008. 464 с.

28. Бем М.В., Городиський І.М., Саттон Г., Родіоненко О.М. Захист персональних даних: Правове регулювання та практичні аспекти: науково-практичний посібник. Київ: К.І.С., 2015. 220 с.

Допоміжна

29. Аркуша Л.И. Выявление и расследование организованной преступной деятельности при наличии коррумпированных связей : монографія. Одеса: Одесская национальная юридическая академия, 2003. 207 с.

30. Бандурка О. М. Теорія і практика оперативно-розшукової діяльності : монографія. Харків : Злата миля, 2012. 620 с.

31. Бараненко Б.І. Психологія оперативно-розшукової діяльності : навч. посіб. Київ : ЦУЛ, 2007. 272 с.

32. Водько Н. П. О соотношении негласных следственных (розыскных) действий и оперативно-розыскных мероприятий в Украине. *Оперативник (сьщик)*. № 1 (34). 2013. С. 6-12.

33. Гуз А.М., Довгань О.Д., Марущак А.І. Організація захисту інформації з обмеженим доступом: підручник. Київ : Наук.-вид. відділ НА СБ України, 2011. 378 с.

34. Куприянов А. И. Теоретические основы радиоэлектронной борьбы: учебное пособие. Москва: Вузовская книга, 2007. 356 с.

35. Марущак А.І. Правові основи захисту інформації з обмеженим доступом: Курс лекцій. Київ: КНТ, 2007. 208 с.

36. Погорецький М.А. Функціональне призначення оперативно-розшукової діяльності у кримінальному процесі : монографія. Харків: Арсіс, ЛТД, 2007. 576 с.

37. Подобний О. О. Актуальні аспекти вдосконалення оперативно-розшукового і кримінально-процесуального законодавства. *Сучасні проблеми правового, економічного і соціального розвитку держави*: матеріали міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 10 квітня 2012 р.). Харків: ХНУВС, 2012. С. 271-274.

38. Подобний О. О. Груповий метод організації розслідування за новим кримінальним процесуальним законодавством. *Організаційно-правові засади боротьби з правопорушеннями на транспорті*: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції (Одеса, 14 грудня 2012 р.). Одеса: ОДУВС, 2012. С. 203-205.

39. Подобний О. О. Співвідношення оперативно-розшукової та кримінально-процесуальної діяльності в сучасних умовах реформування кримінального судочинства. *Оперативно-розшукова діяльність органів внутрішніх справ: проблеми теорії та практики*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції (Дніпропетровськ, 21 вересня 2012 р.). Дніпропетровськ: Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2012. С. 163-166.

40. Хараберюш І. Ф. Використання спеціальної техніки щодо протидії злочинності в Україні: теоретичні, правові та організаційні аспекти: монографія. Львів: Львівський державний університет внутрішніх справ, 2011. 284 с.

41. Цехан Д. М. Використання високих інформаційних технологій в оперативно-розшуковій діяльності органів внутрішніх справ: монографія. Одеса: Юридична література, 2011. 216 с.

42. Шепитько В. Ю. Тактика расследования преступлений, совершаемых организованными группами и преступными организациями. Харьков: Национальная юридическая академия им. Ярослава Мудрого, 2000. 88 с.

Інформаційні ресурси

Офіційний портал Верховної Ради України (законодавство)	https://www.rada.gov.ua/
Сайт Міністерства юстиції України	https://minjust.gov.ua/
Урядовий портал Єдиний веб-портал органів виконавчої влади України	https://www.kmu.gov.ua/
Сайт Міністерства внутрішніх справ України	https://mvs.gov.ua/
Сайт Національної поліції	https://www.npu.gov.ua/
Міністерство енергетики та захисту довкілля України	http://www.menr.gov.ua
Офіційний сайт Державної служби України з питань праці	http://www.dsp.gov.ua
Офіційний сайт Фонду соціального страхування України	http://www.fssu.gov.ua
Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського	http://www.nbuv.gov.ua/
Державна служба з надзвичайних ситуацій	http://dsns.gov.ua/ua/Nebezpeki-tehnogennogo-harakteru.html
Сайт Міжнародного гуманітарного університету	https://mgu.edu.ua/